

I. SEMESTAR

<i>Naziv kolegija</i>	METODOLOGIJA DRUŠTVENIH I PRAVNIH ZNANOSTI			Kod kolegija	P3COPGP11
<i>Studijski program Ciklus</i>	Doktorski studij			Godina studija	I.
<i>ECTS vrijednost boda:</i>	8	<i>Semestar</i>	I	Broj sati po semestru (p+v+s)	15
<i>Status kolegija:</i>		<i>Preduvjeti:</i>		<i>Usporedni uvjeti:</i>	
<i>Pristup kolegiju:</i>				<i>Vrijeme održavanja nastave:</i>	Okt. -nov. 8+7
<i>Nositelj kolegija/nastavnik:</i>	Prof. dr. sc. Vesna Kazazić				
<i>Kontakt sati/konzultacije:</i>					
<i>E-mail adresa i broj telefona:</i>	vesna.kazazic@pf.sum.ba				
<i>Asistent</i>					
<i>Kontakt sati/konzultacije:</i>					
<i>E-mail adresa i broj telefona</i>					
<i>Ciljevi kolegija:</i>	Ciljevi ovog kolegija su: Metodologija pravnih i društvenih znanosti predstavlja osnovnu i uvodnu pravnu i društvenu nauku koja služi kao osnov za izučavanje ostalih pravnih nauka na doktorskom studiju.				
<i>Ishodi učenja (opće i specifične kompetencije):</i>	Nakon što odslušaju i polože ovaj kolegij, studenti će znati / moći steći osnovna znanja iz oblasti Metodologije pravnih i Metodologije društvenih znanosti što im omogućuje adekvatno izučavanje ostalih pravnih disciplina i bavljenje naučno - istraživačkim radom u okviru studija trećeg ciklusa.				
<i>Sadržaj silabusa/izvedbenog plana (ukratko):</i>	-Uvod. Pojam Metodologije pravnih i Metodologije društvenih znanosti. Naziv i karakter ovih znanstvenih disciplina. Predmet i metod. Odnos Metodologije pravnih i Metodologije društvenih znanosti prema drugim znanstvenim disciplinama i njihov istorijski razvoj. -Pojam i vrste metoda saznanja prava. -Filozofski metodi saznanja prava. Pojam filozofije i filozofije prava. Predmet filozofije prava.Vrste filozofskih metoda saznanja prava. -Znanstveni metodi saznanja prava: pojam i vrste znanstvenih metoda saznanja prava. -Samostalni znanstveni metodi saznanja prava. Realni metodi i pravo. Sociološki metod i pravo. Problem politikološkog metoda. -Idealni metodi (idealne pojave, idealni metodi, pravo kao idealna pojava). -Dogmatički metod. Normativni metod. -Nesamostalni znanstveni metodi saznanja prava (istorijskopravni metod, uporednopravni metod). -Tehnički metodi prava. Pojam pravne tehnike.				

	-Metodi stvaranja prava.Stvaranje prava opštim pravnim normama u obliku pojedinačnih. Stvaranje prava neposredno opštim normama. -Metodi primjene prava. Pojam primjene prava i njenih metoda. Metodi primjene opšte norme na konkretan slučaj. Ostvarivanje norme ponašanjem subjekata. -Naučno saznanje, jezik nauke, postupak istraživanja, vrste istraživanja, faze istraživanja, definisanje istraživanja, pravila definisanja, hipoteze, klasifikacije, naučno objašnjenje, metodi iskustvenog ispitivanja.			
<i>Način izvođenja nastave (označiti masnim tiskom)</i>	Predavanja	Vježbe	Seminari	Samostalni zadaci
	Konzultacije	Mentorski rad	Terenska nastava	Ostalo
	Napomene:			
<i>Studentske obveze</i>				
<i>Praćenje i ocjenjivanje studenta (označiti masnim tiskom)</i>	Pohađanje nastave	Aktivnosti u nastavi	Seminarski rad	Praktični rad
	Usmeni ispit	Pismeni ispit	Kontinuirana provjera znanja	Esej
<i>Obvezna literatura:</i>	1.Radomir. D. Lukić, Metodologija prava, Beograd, 1995 2.V. Miličić, Metodologija prava - Nomotehnika, Zagreb, 1998 3.N.Visković, Osnove metodologije prava, predavanje na postdiplomskom studiju Pravo mora, PF, Split, 1980 4.H. Kelzen, O granicama između pravničke i sociološke metode, u knjizi Opšta teorija prava i države, Beograd, 1998 5.M. Pečujlić - V. Milić, Metodologija društvenih nauka, Beograd, 2000			
<i>Dopunska literatura:</i>	1.S.K. Vračar, Preispitivanje pravne metodologije, Beograd, 1994 2.N.Visković, Jezik prava, Zagreb, 1989 3.S.M.Bлагоjević, Metodologija prava, Beograd, 1997 4.E. Dirkem, Pravila sociološke metode, Beograd, 1963 M.Koen - E.Vojgel, Uvod u logiku i naučni metod, Beograd, 1965 5.V.Miličić, Opća teorija prava i države, Zagreb, 1999 6.N.Visković, Teorija države i prava, Zagreb, 2001 7.S.Savić, Pojam prava kao normativnog poretka - Prilog kritici Kelzenove normativne doktrine, Banjaluka, 1995.			
<i>Dodatne informacije o kolegiju</i>				

Naziv kolegija	USTAVNO PRAVO			Kod kolegija	P3COPRU12
Studijski program Ciklus	Poslijediplomski doktorski studij iz pravnih znanosti			Godina Studija	I.
ECTS vrijednost boda:	7	Semestar	I.	Broj sati po semestru (p+v+s)	15
Status kolegija:	Obvezni	Preduvjeti :		Usporedni uvjeti:	
Pristup kolegiju:				Vrijeme održavanja nastave:	
Nositelj kolegija/nastavnik:	Prof. dr. sc. Zvonko Miljko				
Kontakt sati/konzultacije:	Sat vremena iza predavanja				
E-mail adresa i broj telefona:	zvonko.miljko@pf.sum.ba				
Asistent					
Kontakt sati/konzultacije:					
E-mail adresa i broj telefona					
Ciljevi kolegija:	Polaznici trebaju dobiti opći uvid u temeljne institute ustavnopravne materije. Posebna pozornost će se dati proučavanju i razumijevanju državnih funkcija i kriterijima njihovog razlikovanja, s naglaskom na upravnu funkciju državne vlasti koju u formalnom smislu obilježava donošenje upravnih akata, od strane upravnih tijela i po upravnom postupku, dok se u materijalnom smislu sastoji u primjeni općih propisa na konkretne slučajeve. Uvidom u ustavnu i zakonsku regulaciju državne uprave u Bosni i Hercegovini, polaznici će steći sposobnost razumijevanja i obrazlaganja načina obavljanja poslova uprave i zbiljskog funkcioniranja sustava organizacije vlasti.				
Ishodi učenja (opće i specifične kompetencije):	Poznavati temeljne institute ustavnopravne materije. Razumjeti državne funkcije i kriterije njihovog razlikovanja, Definirati upravnu funkciju državne vlasti koju u formalnom smislu obilježava donošenje upravnih akata, od strane upravnih tijela i po upravnom postupku, dok se u materijalnom smislu sastoji u primjeni općih propisa na konkretne slučajeve. Poznavati ustavnu i zakonsku regulaciju državne uprave u Bosni i Hercegovini, Obavljanja poslove uprave i razumjeti zbiljsko funkcioniranje sustava organizacije vlasti.				

Sadržaj silabusa/izvedbenog plana (ukratko):	1. Temeljna pitanja ustavnog prava 2. Temeljna pitanja ustrojstva državne vlasti 3. Državne funkcije 4. Razlikovanje državnih funkcija 5. Upravna funkcija državne vlasti 6. Državna uprava u Bosni i Hercegovini			
Način izvođenja nastave (označiti masnim tiskom)	Predavanja	Vježbe	Seminari	Samostalni zadaci
	Konzultacije	Mentorski rad	Terenska nastava	Ostalo
	Napomene:			
Studentske obveze	Pohađanje nastave, seminarski rad.			
Praćenje i ocjenjivanje studenta (označiti masnim tiskom)	Pohađanje nastave	Aktivnosti u nastavi	Seminarski rad	Praktični rad
	Usmeni ispit	Pismeni ispit	Kontinuirana provjera znanja	Esej
Obvezna literatura:	Branko Smerdel, Smiljko Sokol, Ustavno pravo, Zagreb, 2009. Zvonko Miljko, Ustavno uređenje Bosne i Hercegovine, Zagreb 2006. Ustav Bosne i Hercegovine Zakon o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH" br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07, 24/08) Zakon o ministarstvima i drugim tijelima uprave Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH" br. 5/03, 42/03, 26/04, 42/04, 45/06, 88/07, 35/09, 59/07, 103/09) Zakon o upravi ("Službeni glasnik BiH", br. 32/02, 102/09)			
Dopunska literatura:	Snježana Pehar, Upravni spor, Mostar, 2013.			
Dodatne informacije o kolegiju				

<i>Naziv kolegija</i>	INDIVIDUALNO RADNO PRAVO			Kod kolegija	P3COPRU13
<i>Studijski program Ciklus</i>	Poslijediplomski doktorski studij iz pravnih znanosti			Godina Studija	I.
<i>ECTS vrijednost boda:</i>	7	<i>Semestar</i>	I.	Broj sati po semestru (p+v+s)	15
<i>Status kolegija:</i>	Obvezni	<i>Preduvjeti:</i>		<i>Usporedni uvjeti:</i>	
<i>Pristup kolegiju:</i>				<i>Vrijeme održavanja nastave:</i>	
<i>Nositelj kolegija/nastavnik:</i>	Prof. dr. sc. Željko Mirjanić				
<i>Kontakt sati/konzultacije:</i>					
<i>E-mail adresa i broj telefona:</i>	zeljko.mirjanic@pf.unibl.org 00387 065 512 347				
<i>Asistent</i>					
<i>Kontakt sati/konzultacije:</i>					
<i>E-mail adresa i broj telefona</i>					
<i>Ciljevi kolegija:</i>	Ciljevi ovog kolegija su: • stjecanje produbljenih znanja i vještina i osposobljavanje studenata za visoko stručan rad • osposobiti studente za provođenje rezultata znanstvenih istraživanja u praksi, • razvijanje vještina za istraživanje i znanstvenu obradu u oblasti individualnog radnog prava				
<i>Ishodi učenja (opće i specifične kompetencije):</i>	nakon što odslušaju i polože ovaj kolegij, studenti će znati / moći: kompetencije: • tumačiti i primjenjivati pravna pravila na osnovi produbljenih znanja o individualnom radnom pravu, razvijenih akademskih vještina i praktičnih sposobnosti • voditi argumentiranu znanstvenu i stručnu raspravu i analitički porediti teorijske stavove • obavljati samostalan istraživački rad u individualnom radnom pravu				
<i>Sadržaj silabusa/izvedbenog plana (ukratko):</i>	Pojam, predmet, metode radnog prava i odnos sa drugim granama prava, Subjekti individualnog radnog prava, Individualni radno-pravni odnos (pojam i elementi); Načela radnog prava (slobode rada, jednakosti u zapošljavanju i na				

	radu), Izvori individualnog radnog prava, Mjesto i značaj individualnog radnog prava u sistemu prava, Zasnivanje radnog odnosa, Ugovor o radu, Zaštita zdravlja i sigurnosti na radu, Zarada, naknada zarade i druga primanja, Radno vrijeme, odmori i odsustva, Stručno usavršavanje i napredovanje, Disciplinska i materijalna odgovornost, Prestanak radnog odnosa, Zaštita prava iz radnog odnosa.			
<i>Način izvođenja nastave (označiti masnim tiskom)</i>	Predavanja	Vježbe	Seminari	Samostalni zadaci
	Konzultacije	Mentorski rad	Terenska nastava	Ostalo
	Napomene:			
<i>Studentske obveze</i>				
<i>Praćenje i ocjenjivanje studenta (označiti masnim tiskom)</i>	Pohađanje nastave	Aktivnosti u nastavi	Seminarski rad	Praktični rad
	Usmeni ispit	Pismeni ispit	Kontinuirana provjera znanja	Esej
<i>Obvezna literatura:</i>	• Željko Mirjanić, Individualni radni odnosi, Pravni fakultet Univerziteta u Banja Luci (2004) • Sead Dedić, Jasminka Gradašćević-Sijerčić, Radno pravo, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu (2005) • Anton Ravnić; Osnove radnog prava; Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu (2004), str. 98-116; 130-158; 207-252; 279-302; 459-549; 580-626; 646-652 • Zakonska regulativa			
<i>Dopunska literatura:</i>	Željko Potočnjak, Ivana Grgurev, Andrea Grgić (urednici); Perspektive antidiskriminacijskog prava; Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu (2014), str. 1-48; 133-151; 153-196			
<i>Dodatne informacije o kolegiju</i>				

Naziv kolegija	KOLEKTIVNO RADNO PRAVO			Kod kolegija	P3COPRU14
Studijski program Ciklus	Poslijediplomski doktorski studij iz pravnih znanosti			Godina Studija	I.
ECTS vrijednost boda:	8	Semestar	1	Broj sati po semestru (p+v+s)	15
Status kolegija:	Obvezni	Preduvjeti :		Usporedni uvjeti:	
Pristup kolegiju:				Vrijeme održavanja nastave:	
Nositelj kolegija/nastavnik:	Prof. dr. sc. Ivo Rozić				
Kontakt sati/konzultacije:	Srijeda 10 -12 h				
E-mail adresa i broj telefona:	ivo.rozic@pf.sum.ba				
Asistent	/				
Kontakt sati/konzultacije:	/				
E-mail adresa i broj telefona	/				
Ciljevi kolegija:	Ciljevi ovog kolegija su: Cilj je osposobljavanja za znanstveni i stručno-praktični rad u domenu kolektivnog radnog prava u svim područjima i na svim nivoima (socijalnih partnera, sindikata, udruga poslodavaca, pravosuđu, odvjetništvu, institucijama, i državnim organima); Razvijanje sposobnosti polaznika za konstatno samostalno stručno usavršavanje i znanstveni rad.				
Ishodi učenja (opće i specifične kompetencije):	Nakon što odslušaju i polože ovaj kolegij, studenti će znati / moći: Poznavat će kolektivno radno pravo u materijalnom smislu, a u				

	praktičnom dijelu biti će osposobljeni za kolektivno pregovaranje kao i za pisanje kolektivnih ugovora.			
Sadržaj silabusa/izvedbenog plana (ukratko):	Povijesni nastanak kolektivnih ugovora o radu s posebnim osvrtom na društveno - gospodarski i političko institucionalni okvir, razvojne faze Kolektivnih ugovora o radu, gospodarsko-socijalni okviri i pretpostavke kolektivnih ugovora, kolektivni ugovori o radu u tržišnom gospodarstvu, utjecaj kolektivnih ugovora na zaposlenost odnosno na nezaposlenost, političko-institucionalni okvir nastanka kolektivnih ugovora, razvoj kolektivnog ugovora u zemljama bivše Jugoslavije, mjesto i uloga kolektivnih ugovora u sustavu radnog prava, pojam, oblik i sadržaj kolektivnih ugovora, vrste i pravna snaga kolektivnih ugovora, obavješćavanje na koga se kolektivni ugovor odnosi i širenje primjenjivosti, subjekti kolektivnog ugovora, pravna priroda kolektivnih ugovora o radu i njihov učinak, ugovorne teorije, pravna priroda oktroiranog (proširenog) kolektivnog ugovora, uloga i značaj kolektivnih ugovora u pojedinim razvijenim državama (Usporedno pravo), kolektivni ugovori u Hrvatskoj, kolektivni ugovori u Bosni Hercegovini, međusobni odnos kolektivnih ugovora o radu, sukobi nadležnosti (conflits de competence), sukobi reglementacija (conflits de reglementations), odnos kolektivnih naspram individualnih ugovora o radu, pojam i vrste kolektivnih radnih sporova, pojam kolektivnog radnog spora, vrste kolektivnih radnih sporova, pravni kolektivni radni sporovi, interesni kolektivni radni sporovi, kolektivni radni spor u privatnom i javnom sektoru, kolektivni radni spor u privatnom sektoru, kolektivni radni spor u javnom sektoru, kolektivni radni sporovi različitog nivoa, kolektivni radni spor kod poslodavca, granski kolektivni radni spor, nacionalni kolektivni radni spor, transnacionalni i Europski kolektivni radni spor, sui generis kolektivni radni spor, sredstva za rješavanje kolektivnih radnih sporova, sredstva mirnog rješavanja kolektivnih radnih sporova, rješavanja kolektivnih radnih sporova kolektivnom industrijskom akcijom, sredstva (načini) za rješavanje kolektivnih radnih sporova u Hrvatskoj, sredstva (načini) za rješavanje kolektivnih radnih sporova u Bosni i Hercegovini.			
Način izvođenja nastave (označiti masnim tiskom)	Predavanja	Vježbe	Seminari	Samostalni zadaci
	Konzultacije	Mentorski rad	Terenska nastava	Ostalo
	Napomene: aktivno sudjelovanje polaznika u obliku predavanja i konzultacija.			
Studentske obveze				

<i>Praćenje i ocjenjivanje studenta (označiti masnim tiskom)</i>	Pohađanje nastave	Aktivnosti u nastavi	Seminarski rad	Praktični rad
	Usmeni ispit	Pismeni ispit	Kontinuirana provjera znanja	Esej
<i>Obvezna literatura:</i>	I.Rozić, <i>Kolektivno radno pravo</i>, „JP NIO Službeni list BiH“, Sarajevo 2013.			
<i>Dopunska literatura:</i>	Casale Giuseppe, Collective bargaining and the Law in Central and Eastern Europe: Some Comparative Issues; ILO Central and Eastern European Team Budapest, 1997. Casale Giuseppe, "Social Dialogue in Central and Eastern Europe; ILO Central and Eastern European Budapest, 1999. Casale Giuseppe, Uputstvo za Međunarodne radne standarde o industrijskim odnosima, International Labour office, Geneve, 1998. Casale Giuseppe, «Tripartizam i Socijalni dijalog: Zbirka Eseja», International Labour Office, Geneve, 2002. Dedić, Sead - Gradašćević - Sijerčić, Jasminka, Radno pravo, drugo novelirano i proširenom izdanje, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, 2005 Dika, Mihajlo - Potočnjak; Željko, Arbitražno rješavanje radnih sporova, Informator, Zagreb, br., 4381, 1996. Dika, M., Eraković, A., Gotovac, V., Horvat, I., Marinković - Drača, D., Miletić, E., Potočnjak, Ž., Hren-Rulic, S., Ruždjak, M., «Zasnivanje i prestanak radnog odnosa» i Rješavanje radnih sporova», Narodne Novine, Zagreb, 2004. Jašarević, S., Kolektivni ugovori, I i II deo, Evropsko zakonodavstvo, Institut za međunarodnu politiku i privredu, Beograd, 2003. Jašarević, S., Pravni i faktički okviri kolektivnog pregovaranja u Srbiji, URPIS Srbije, Beograd, 2005. Jevtić, M., Pravo na kolektivno pregovaranje u i kolektivna akcija u EU, Beograd, 2004 Lubarda, B.A., "Evropsko Radno Pravo", CID, Podgorica, 2004. Potočnjak, Željko, Pravo na štrajk, Pravni fakultet u Zagrebu, Zagreb, 1992.			
<i>Dodatne informacije o kolegiju</i>				

II. SEMESTAR

Naziv kolegija	UPRAVNO PRAVO - OPĆI DIO			Kod kolegija	P3COPRU15
Studijski program Ciklus	Poslijediplomski doktorski studij iz pravnih znanosti			Godina Studija	I.
ECTS vrijednost boda:	10	Semestar	II.	Broj sati po semestru (p+v+s)	15
Status kolegija:	obvezni	Preduvjeti:		Usporedni uvjeti:	
Pristup kolegiju:				Vrijeme održavanja nastave:	Prema rasporedu
Nositelj kolegija/nastavnik:	Prof.dr.sc. Snježana Pehar				
Kontakt sati/konzultacije:	Prema rasporedu				
E-mail adresa i broj telefona:	snjezana.pehar@pf.sum.ba				
Asistent					
Kontakt sati/konzultacije:					
E-mail adresa i broj telefona					
Ciljevi kolegija:	Ciljevi ovog kolegija su: Upoznati studente sa temeljnim upravnopravnim institutima.				
Ishodi učenja (opće i specifične kompetencije):	Nakon što odslušaju i polože ovaj kolegij, studenti će znati / moći: Definirati temeljne institute upravnog prava (npr. upravni akt, javna služba, upravnopravni odnos, itd)				

	• Opisati upravni akt i njegove bitne karakteristike • Imenovati sastavne dijelove upravnog akta • Analizirati posljedice nezakonitog upravnog akta (npr. ukidanje, poništavanje i oglašavanje ništavim) i podzakonskog općenormativnog akta • Primijeniti samostalno zakone iz područja upravnog prava u praksi			
Sadržaj silabusa/izvedbenog plana (ukratko):	Pojam uprave u teoriji upravnog prava (organizacijsko i funkcionalno gledište); pojam uprave zakonodavstvu (domaćem i usporednom); pojam javne službe i javnih ovlasti; pojam koncesije i koncesionirane javne službe; pojam, vrste i osnovna načela djelovanja ustanova u bosanskohercegovačkom pravu, upravnopravni odnos, nastanak i prestanak te razlikovanje upravnopravnog i građanskopravnog odnosa; slobodna (diskrecijska) ocjena – objekt i predmet diskrecijske ocjene, te kontrola akata u kojima je sadržana diskrecijska ocjena; načelo zakonitosti u djelovanju uprave i najčešći slučajevi nezakonitosti; izvori upravnog prava, nastanak i razvoj upravnog prava kroz usporednu metodu, odnos upravnog prava prema drugim pravnim granama, podzakonski općenormativni akti – vrste, ratifikacija podzakonskih općenormativnih akata i kontrola njihove ustavnosti i zakonitosti; kontrola nad upravom – subjekti kontrole, predmet kontrole, nositelji kontrole i kontrolne ovlasti; odgovornost za štetu nastalu građanima i pravnim osobama djelovanjem uprave; državljanstvo, izvlaštenje, javno dobro, upravni akt- pojam i bitna obilježja, vrste upravnih akata, forma i sadržaj upravnog akta, dodaci upravnom aktu, vremensko djelovanje upravnog akta, konačnost, pravomoćnost i izvršnost upravnog akta; pogrešni upravni akti; konkretni upravni akti izvan upravnog akta			
Način izvođenja nastave (označiti masnim tiskom)	Predavanja	Vježbe	Seminari	Samostalni zadaci
	Konzultacije	Mentorski rad	Terenska nastava	Ostalo
	Napomene:			
Studentske obveze	Studenti imaju obvezu redovito pohađati nastavu i interaktivno pojedinačno i u timovima sudjelovati u nastavi i diskusijama na kojima će se analizirati praktični primjeri vezani za primjenu osnovnih instituta ovog pravnog područja.			
Praćenje i ocjenjivanje studenta (označiti masnim tiskom)	Pohađanje nastave	Aktivnosti u nastavi	Seminarski rad	Praktični rad
	Usmeni ispit	Pismeni ispit	Kontinuirana provjera znanja	Esej
Obvezna literatura:	Borković, I.: Upravno pravo, 7. izmijenjeno i dopunjeno izdanje, Narodne novine, Zagreb, 2002. Zakon o organizaciji organa uprave u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine FBiH“, broj 35/05) Zakon o državljanstvu Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 4/97, 13/99, 41/02, 6/03, 14/03, 92/05) Zakon o izvlaštenju Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine FBiH“, broj 70/07)			

Dopunska literatura:	<i>Adamovich, L. K. – Funk, B. C.:</i> Allgemeines Verwaltungsrecht, Dritte Auflage, Wien, 1987 <i>Aviani, D.:</i> Diskrecijska ocjena u upravnom pravu nekih europskih država i Europske unije, Zbornik radova Pravnog fakulteta u Splitu, 35/49-50, 1998., str. 177-196. <i>Aviani, D.:</i> Praktikum upravnog prava Republike Hrvatske, Split, 2002 <i>Babac, B.:</i> Upravno pravo, Odabrana poglavlja iz teorije i praxisa, Osijek, 2004. <i>Borković, I.:</i> Kontrola državne uprave od strane predstavničkih tijela, Zbornik radova Pravnog fakulteta u Splitu, br. X, 1973., str. 83-97. <i>Borković, I.:</i> Pojam upravnog akta u francuskoj teoriji upravnog prava, Zbornik radova Pravnog fakulteta u Zagrebu, Zagreb, 51 (3-4), 2001., str. 517-533. <i>Craig, P. P.,</i> Administrative law , 5th ed.London : Thomson, 2003. <i>Dedić, S.:</i> Upravno pravo Bosne i Hercegovine, Bihać/Sarajevo, 2001 <i>Faber, H.:</i> Verwaltungsrecht, Tübingen, 1992 <i>Ivančević, V.:</i> Institucije upravnog prava, Zagreb, 1983. <i>M. Kamarić- I. Festić:</i> Upravno pravo, Sarajevo, 2009. <i>Krijan, P.:</i> Pojam upravnog akta, Informator br. 5010 od 13. 3. 2002.godine <i>Krijan, P.:</i> Elementi upravnog akta, Informator br. 5011 od 16. 3. 2002. godine. <i>Schmidt, R.:</i> Allgemeines Verwaltungsrecht, Grasberg bei Bremen, 2002 <i>Wade, W.. et. al. ,</i>Administrative law, Oxford 2004.
Dodatne informacije o kolegiju	Nastava se izvodi u obliku predavanja, seminara, grupnih diskusija i individualnog rada sa studentima na konzultacijama. Provjera znanja vrši se putem ocjene angažmana studenata, rezultata grupnih diskusija te usmenog ispita

III. SEMESTAR

Naziv kolegija	SOCIJALNO PRAVO			Kod kolegija	P3COPRU21
Studijski program Ciklus	Poslijediplomski doktorski studij iz pravnih znanosti			Godina Studija	II.
ECTS vrijednost boda:	10	Semestar	3	Broj sati po semestru (p+v+s)	15
Status kolegija:	obvezni	Preduvjeti:		Usporedni uvjeti:	
Pristup kolegiju:				Vrijeme održavanja nastave:	
Nositelj kolegija/nastavnik:	Prof.dr.sc. Ivo Rozić				
Kontakt sati/konzultacije:	Srijeda 10-12 h				
E-mail adresa i broj telefona:	ivo.rozic@pf.sum.ba				
Asistent	/				
Kontakt sati/konzultacije:	/				
E-mail adresa i broj telefona	/				
Ciljevi kolegija:	Ciljevi ovog kolegija su: Cilj je osposobljavanja za znanstveni i stručno-praktični rad u domenu socijalnog				

	prava u svim područjima i na svim razinama (u pravosuđu, odvjetništvu, institucijama socijalnog osiguranja, ustanovama socijalne zaštite i državnim organima).			
Ishodi učenja (opće i specifične kompetencije):	Nakon što odslušaју i polože ovaj kolegij, studenti će znati / moći: Imati sposobnosti za konstanto samostalno stručno usavršavanje i znanstveni rad u području Socijalnog prava. Također, polaznici će steći sposobnost razumijevanja i obrazlaganja načina obavljanja poslova u području Socijalnog prava.			
Sadržaj silabusa/izvedbenog plana (ukratko):	1. Uvod – pojam, cilj, definicija, predmet, elementi, značaj, metod socijalnog prava; 2. Odnos socijalnog prava sa drugim granama prava; 3. Izvori socijalnog prava; 4. Načela socijalnog prava; 5. Razvoj socijalnog prava; 6. Socijalna sigurnost i socijalna država; 7. Socijalno-ekonomska prava u međunarodnim izvorima; 8. Socijalno-ekonomska prava u BiH; 9. Socijalna politika; 10. Socijalno osiguranje; 11. Zdravstvena zaštita; 12. Zapošljavanje i prava nezaposlenih; 13. Socijalno staranje (socijalna pomoć); 14. Posebna zaštita djece i obitelji; 15. Socijalna zaštita branitelja, vojnih invalida i žrtava oružanih sukoba			
Način izvođenja nastave (označiti masnim tiskom)	Predavanja	Vježbe	Seminari	Samostalni zadaci
	Konzultacije	Mentorski rad	Terenska nastava	Ostalo
	Napomene: aktivno sudjelovanje polaznika u obliku predavanja i konzultacija.			
Studentske obveze				
Praćenje i ocjenjivanje studenta (označiti masnim tiskom)	Pohađanje nastave	Aktivnosti u nastavi	Seminarski rad	Praktični rad
	Usmeni ispit	Pismeni ispit	Kontinuirana provjera znanja	Esej
Obvezna literatura:	Senad Jašarević, Socijalno pravo, Pravni fakultet u Novom Sadu, 2013.			
Dopunska literatura:	S. Dedić, <i>Socijalno pravo</i>, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, 2005. Ž. Mirjanić i S. Savić, <i>Socijalno pravo sa osnovama prava</i>, Banjaluka, 2003. B. Šunderić, <i>Socijalno pravo</i>, Pravni fakultet Univerziteta u Beogradu, Beograd, 2009. V. Jelčić, <i>Socijalno pravo u SFRJ, Knjiga 1. Socijalno osiguranje</i>, Informator, Zagreb, 1988, J. Munćan. <i>Socijalno pravo</i>, Pravni fakultet, Novi Sad, 1999. Aktuelni stručni tekstovi iz domaćeg i uporednog prava			
Dodatne informacije o kolegiju				

<i>Naziv kolegija</i>	UPRAVNO PROCESNO PRAVO			Kod kolegija	P3COPRU22
<i>Studijski program Ciklus</i>	Poslijediplomski doktorski studij iz pravnih znanosti			Godina Studija	druga
<i>ECTS vrijednost boda:</i>	10	<i>Semestar</i>	Treći semestar	<i>Broj sati po semestru (p+v+s)</i>	15
<i>Status kolegija:</i>	obvezni	<i>Preduvjeti:</i>		<i>Usporedni uvjeti:</i>	
<i>Pristup kolegiju:</i>				<i>Vrijeme održavanja nastave:</i>	Prema rasporedu
<i>Nositelj kolegija/nastavnik:</i>	Prof.dr.sc. Snježana Pehar				
<i>Kontakt sati/konzultacije:</i>	Prema rasporedu				
<i>E-mail adresa i broj telefona:</i>	snjezana.pehar@pf.sum.ba				
<i>Asistent</i>					
<i>Kontakt sati/konzultacije:</i>					

E-mail adresa i broj telefona				
Ciljevi kolegija:	Ciljevi ovog kolegija su: upoznati studente sa temeljnim upravnopravnim institutima, upravnim aktom, načinom pokretanja i vođenja upravnog postupka i upravnog spora, te pravnim sredstvima zaštite građana od nezakonitog djelovanja uprave u upravnom postupku i u upravnom sporu.			
Ishodi učenja (opće i specifične kompetencije):	Nakon što odslušaju i polože ovaj kolegij, studenti će znati / moći: • Definirati temeljne institute upravnog postupka i upravnog spora (npr. osnovna načela upravnog postupka, stranke u upravnom postupku i upravnom sporu, itd) • Opisati i diskutirati tijek upravnog postupka i upravnog spora • Imenovati dopuštene pravne lijekove u upravnom postupku i upravnom sporu • Analizirati posljedice nezakonitog upravnog akta (npr. ukidanje, poništavanje i oglašavanje ništavim) • Izraditi pojedinačne pravne akte koje uprava donosi i druge pisane podneske (npr., rješenje, zaključak, žalba, tužba itd) • Primijeniti samostalno zakone iz područja upravnog prava u praksi			
Sadržaj silabusa/izvedbenog plana (ukratko):	Pojam i vrste upravnog postupka; osnovna načela upravnog postupka; različiti putovi formiranja upravnog procesnog prava: legifikacija (Austrija, Njemačka, SAD) i sudskom praksom (Francuska, Engleska); kodifikacija upravnog procesnog prava - suvremeno stanje i perspektive; stranke u upravnom postupku; skraćeni i posebni ispitni postupak; donošenje rješenja; pravni lijekovi (redovni i izvanredni) protiv nezakonitih upravnih akata; izvršenje upravnih akata; pojam i vrste upravnih sporova; organizacijski oblici sudske kontrole nad upravom; osnovna obilježja sudskog nadzora djelovanja uprave u Francuskoj , Austriji, Njemačkoj; Hrvatskoj, državama common law-a (SAD, Engleska); stranke u upravnom sporu; tijek upravnog spora; obveznost sudskih odluka; pravni lijekovi u upravnom sporu			
Način izvođenja nastave (označiti masnim tiskom)	Predavanja	Vježbe	Seminari	Samostalni zadaci
	Konzultacije	Mentorski rad	Terenska nastava	Ostalo
	Napomene:			
Studentske obveze	Studenti imaju obvezu redovito pohađati nastavu i interaktivno pojedinačno i u timovima sudjelovati u nastavi i diskusijama na kojima će se analizirati praktični primjeri vezani za primjenu osnovnih instituta ovog pravnog područja.			
Praćenje i ocjenjivanje studenta (označiti masnim tiskom)	Pohađanje nastave	Aktivnosti u nastavi	Seminarski rad	Praktični rad
	Usmeni ispit	Pismeni ispit	Kontinuirana provjera znanja	Esej
Obvezna literatura:	Borković, I.: Upravno pravo, 7. izmijenjeno i dopunjeno izdanje, Narodne novine, Zagreb, 2002. Pehar, S.: Upravni spor, Mostar, 2013.			

	<i>Koprić, I.:</i> Administrative Procedures on the Territory of Former Yugoslavia, paper prepared for Sigma Regional Workshop for Senior Officials and Administrative Judges from the CARDS Region on "Public Administration Reform and EU Integration", Budva, Montenegro, 4 - 6 December 2005. Vidi: Sigma website: http://www.sigmaweb.org/ Zakon o upravnom postupku Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 29/02, 12/04, 88/07 i 93/09) Zakon o upravnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine F BiH", broj 2/98 i 48/99) Zakon o općem upravnom postupku Republike Srpske ("Službeni glasnik RS", broj 13/02, 87/07 i 50/10) Zakon o upravnim sporovima Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 19/02, 88/07, 83/08 i 74/10) Zakon o upravnim sporovima Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine F BiH", broj 9/05) Zakon o upravnim sporovima Republike Srpske ("Službeni glasnik RS", broj 109/05 i 63/11) Zakon o upravnim sporovima Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BD BiH", broj 4/00 i 1/01)
Dopunska literatura:	<i>Borković, I.:</i> Kontrola uprave putem redovnih sudova (tzv. Angloamerički sistem kontrole), Zbornik radova Pravnog fakulteta u Splitu, br. XV, 1978., str. 13-25. <i>Borković, I.:</i> Upravno sudovanje i upravni spor u Hrvatskoj u vremenu od 1990. do danas, Zbornik odluka Upravnog suda Republike Hrvatske, Zagreb, 2003. <i>Breban, G.:</i> Administrativno pravo Francuske, Beograd – Podgorica, 2002. <i>Dedić, S.:</i> Upravno procesno pravo, Bihać/Sarajevo, 2001. <i>Dupelj, Ž.:</i> Šutnja uprave, Pravo i porezi, broj 6/2002., str. 27-33. <i>Derđa, D.- Šikić, M.:</i> Komentar Zakona o upravnim sporovima, Novi informator, Zagreb, 2012. <i>Festić, I.:</i> Opšti pogled na sudsku kontrolu uprave u nordijskim zemljama, u Uprava, vlast, zakonitost, Sarajevo, 2004., str. 217-227. <i>Krbek, I.:</i> Upravno pravo FNRJ, I knjiga, Beograd, 1955. <i>Krbek, I.:</i> O upravnom sporu, Hrestomatija upravnog prava, Društveno veleučilište u Zagrebu, Pravni fakultet u Zagrebu, Zagreb, 2003, str. 229-250. <i>Krijan, P.:</i> Upravni postupak i upravni spor, Mostar, 1998. <i>Krijan, P.:</i> Komentar Zakona o upravnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine sa sudskom praksom, Sarajevo, 2002. <i>Krijan, P.:</i> Komentar Zakona o upravnim sporovima Federacije Bosne i Hercegovine sa sudskom praksom, Sarajevo, 2001. <i>Leggatt, A.:</i> Report of the Review of Tribunals, 2001, www.tribunals-review.org.uk/leggatt <i>Marceau, L.:</i> Le Conseil d'Etat et la fonction consultative, R.F.D.A., 1992. <i>Medvedović, D.:</i> Upravno sudstvo u Hrvatskoj – prilog za povijesni pregled, Zbornik odluka Upravnog suda Republike Hrvatske, Zagreb, 2002., str. 1-35. <i>Pehar, S.:</i> Razlozi zbog kojih se upravni akt može pobijati u upravnom sporu, Zbornik radova Pravnog fakulteta u Splitu, god.45, 1/2008., str. 101-129. <i>Pehar, S.:</i> Francuski model sudske kontrole nad upravom, Zbornik radova

	Pravnog fakulteta Sveučilišta u Mostaru, br. XXI., 2010., str. 95-109. <i>Pobrić, N.</i>: Tužba u upravnom sporu – instrument sudske kontrole uprave, Pristup pravdi u Bosni i Hercegovini – besplatna pravna pomoć, Mostar, 2011., str. 108-126. <i>Rivero, J.-Waline, J.</i>: Droit administratif, Paris, 1994. <i>Todorović, Lj.- Hadžimusić, M.</i> : Upravni sporovi , Sarajevo, 2005 <i>Šikić, M.</i>: Pravo na suđenje u razumnom roku u postupcima pred Upravnim sudom Republike Hrvatske, Zbornik Pravnog fakulteta Sveučilišta u Rijeci, 1/2009., str. 333-372. <i>Schwarze, J.</i>: European Administrative Law, Sweet and Maxvel, London, 1992. <i>Vedel, G. – Delvolvé, P.</i>: Droit administratif, Paris, 1992
Dodatne informacije o kolegiju	Nastava se izvodi u obliku predavanja, seminara, grupnih diskusija i individualnog rada sa studentima na konzultacijama. Provjera znanja vrši se putem ocjene angažmana studenata, rezultata grupnih diskusija te usmenog ispita.

Naziv kolegija	UPRAVNO PRAVO EUROPSKE UNIJE			Kod kolegija	P3COUPRU23
Studijski program Ciklus	Poslijediplomski doktorski studij iz pravnih znanosti			Godina Studija	II.
ECTS vrijednost boda:	10	Semestar	3.	Broj sati po semestru (p+v+s)	15
Status kolegija:		Preduvjeti:		Usporedni uvjeti:	
Pristup kolegiju:	obvezni			Vrijeme održavanja nastave:	
Nositelj kolegija/nastavnik:	Prof. dr. sc. Dario Đerđa				

Kontakt sati/konzultacije:				
E-mail adresa i broj telefona:	damir.aviani@gmail.com 0038598-9839366			
Asistent				
Kontakt sati/konzultacije:				
E-mail adresa i broj telefona				
Ciljevi kolegija:	Od studenta se očekuje da stekne specijalistička, teorijska i praktična znanja o pravnim institutima upravnog prava EU, o standardima funkcioniranja institucija EU, posebno u tzv. izvršnom odnosno upravnom aspektu, o njihovim kompleksnim vezama s nacionalnim upravama, o procesima promjene nacionalne uprave kao posljedica europske integracije. Studenti stječu kompetencije nužne za sudjelovanje u prilagodbama bosansko-hercegovačke uprave europskim standardima.			
Ishodi učenja (opće i specifične kompetencije):	Ovladavanje specijalističkim, teorijskim i praktičnim znanjima o pravnim institutima upravnog prava EU, o standardima funkcioniranja institucija EU, posebno u tzv. izvršnom odnosno upravnom aspektu, o njihovim kompleksnim vezama s nacionalnim upravama, o procesima promjene nacionalne uprave kao posljedica europske integracije. <i>Stjeanje kompetencija nužnih za sudjelovanje u prilagodbama hrvatske uprave europskim pravnim standardima.</i>			
Sadržaj silabusa/izvedbenog plana (ukratko):	I. Uvod (Pojam, razvoj, izvori i područja primjene upravnog prava EU, Odnos upravnog prava EU i nacionalnih prava država članica EU i država kandidata za prijem u EU) II. Pojam i ustrojstvo uprave EU (organizacijska struktura, poslovi, horizontalna i vertikalna diferencijacija) III. Temeljna načela djelovanja uprave EU (zakonitosti, jednakosti i zabrane diskriminacije, proporcionalnosti, pravne sigurnosti, zaštite legitimnih očekivanja) IV. Primjena prava EU u pojedinačnim slučajevima i konkretnim pravnim situacijama (Pojam i vrste konkretnih pravnih akata EU, Stupanje na snagu, Nezakonitost pojedinačnih pravnih akata i njihovo anuliranje, Pravomoćnost, Diskrecijska ocjena) V. Upravni postupak u EU (Razvoj pravila postupanja putem prakse Europskog suda pravde, Načelo „dobre“ i „loše uprave“, Pravo pristupa informacijama i pravo biti saslušan, Načelo „brižljivog“ vođenja postupka) VI. Izvanugovorna odgovornost EU za štetu VII. Građanski status u EU (Državljanstvo, sloboda kretanja, prava stranaca, Dostupnost informacija i zaštita osobnih podataka u EU) VIII. Javni ugovori (ugovor o javnoj navavi robe, javnih radova ili javnih usluga, koncesije za javne radove ili javne usluge, javno-privatno partnerstvo) VIII. Sudska zaštita pojedinačnih prava povrijeđenih aktima upravne vlasti u EU (sustav pravne zaštite u Europskoj uniji; uloga Europskog suda pravde kao upravnog suda; opća europska načela zaštite prava u upravnom sporu; službenički sporovi; sporovi za zaštitu prava pred Europskim sudom povrijeđenih aktima države članice Unije; sporovi za zaštitu prava pred Europskim sudom povrijeđenih aktima tijela Unije)			
Način izvođenja nastave	☒ predavanja ☒ seminari i radionice ☒ mentorski rad	Vježbe	Seminari	Samostalni zadaci

(označiti masnim tiskom)		Mentorski rad	Terenska nastava	Ostalo
	Napomene:			
Studentske obveze	Studenti trebaju prisustvovati svim oblicima nastave. Studenti trebaju tijekom nastave pripremiti esej. Studenti trebaju izaći na usmeni ispit			
Praćenje i ocjenjivanje studenta (označiti masnim tiskom)	Pohađanje nastave	Aktivnosti u nastavi	Seminarski rad	Praktični rad
	Usmeni ispit	Pismeni ispit	Kontinuirana provjera znanja	Esej
Obvezna literatura:	1. Đerđa, Dario, <i>Osnove upravnog prava Europske unije</i>, Rijeka, Pravni fakultet u Rijeci, 2012 2. Aviani, D., <i>Diskrecijska ocjena u upravnom pravu nekih europskih država i Europske unije</i>, Split, „Zbornik radova Pravnog fakulteta u Splitu“, god. 35 (49-50), 3. Aviani, D., <i>Tržišno djelovanje javnopravnih tijela i javni ugovori prema pravnoj stečevini Europske zajednice</i>, „Zbornik radova: Aktualnosti građanskog i trgovačkog zakonodavstva i pravne prakse“, Pravni fakultet Sveučilišta u Mostaru, Mostar, 2007., str. 169 – 187. 4. Aviani, D., <i>Sudska zaštita u postupku dodjele javnih ugovora – harmonizacija hrvatskog prava s <i>acquis communautaire</i></i>, „Zbornik radova hrvatsko-francuskog pravnog simpozija“, knjiga I, 2007., str. 225 – 244. 5. Aviani, D, Đerđa, D., <i>Europska regulacija gospodarskih službi od općeg interesa</i>, „Zbornik radova Šestog međunarodnog savjetovanja Aktualnosti građanskog i trgovačkog zakonodavstva i pravne prakse, Neum, 20.-22. lipnja 2008. godine“, Pravni fakultet Sveučilišta u Mostaru, Mostar, 2008. str. 141-149.			
Dopunska literatura:	1. Schwarze, J., <i>European Administrative Law</i>, London, Sweet and Maxwell, 1992. ili 2006. 2. Auby, J.-B - Dutheil de la Rochère, J., <i>Droit Administratif Européen</i>, Brylant, 2007. 3. Fromont, M., <i>Droit administratif des États européens</i>, Presses Universitaires de France, 2006. 5. Chiti, Mario P.: <i>Toward a common European administrative law?</i>, “Iusef”, No. 21 (1996), p. 11-23. (Bibliothèque de la Cour de justice des Communautés européennes) 6. Massot, J., <i>Le nouvel office de juge administratif au 21ème siècle (Nova uloga upravnog suca u 21. stoljeću)</i>, „Zbornik radova hrvatsko-francuskog pravnog simpozija“, knjiga I, 2007., str. 85 – 94. 8. Lilić, S., <i>Upravno pravo Evropske unije</i>, članak u Zborniku radova: <i>Pravo Evropske unije</i>, Beograd, 1996., str.189-205. 9. Nehl, H.P., <i>Principles of Administrative Procedure in EC Law</i>, Oxford, 1999. 10. Korah, <i>The Rights of the Defence in Administrative Proceedings under Community Law</i>, “Current Legal Problems”, 1980, 73. 11. Bačić, P., <i>Novi instrumenti zaštite temeljnih prava u Europskoj uniji</i>, „Zbornik radova: Aktualnosti građanskog i trgovačkog zakonodavstva i pravne prakse“, Pravni fakultet Sveučilišta u Mostaru, Mostar, 2007., str. 353 – 364.			

	13. Dijk, P. van, Hoof, G.J.H. van i dr., <i>Teorija i praksa Evropske konvencije o ljudskim pravima</i> , Müller, Sarajevo, 2001. 14. Aviani, D., <i>Pojam i izvori upravnog prava Europske unije</i> , „Zbornik radova Pravnog fakulteta Sveučilišta u Mostaru“, XV., Mostar, 2002., str. 231-246. 15. Aviani, D., <i>Ombudsman Europske unije</i> ; „Zbornik radova Veleučilišta u Šibeniku“, br. 1-2/ 2009. 16. Britvić, B., <i>Zaštita subjektivnih prava u postupku pred upravnim tijelima</i> , Magistarski rad, Pravni fakultet u Zagrebu, Zagreb, 2003. 17. Aviani, D., <i>Upravno pravo u Europskoj uniji</i>, Bilješke s predavanja, Mostar, Pravni fakutet Sveučilišta u Mostaru: poslijediplomski studij Europsko pravo, 2004.
Dodatne informacije o kolegiju	

IV. SEMESTAR

Naziv kolegija	SLUŽBENIČKO PRAVO			Kod kolegija	P3COPRU24
Studijski program Ciklus	Poslijediplomski doktorski studij iz pravnih znanosti			Godina Studija	II.
ECTS vrijednost boda:	8	Semestar	IV.	Broj sati po semestru (p+v+s)	15
Status kolegija:	Obvezni	Preduvjeti:		Usporedni uvjeti:	
Pristup kolegiju:				Vrijeme održavanja nastave:	
Nositelj kolegija/nastavnik:	Prof. dr sc. Senad Jašarević				
Kontakt sati/konzultacije:					
E-mail adresa i broj telefona:	s.jasarevic@pf.uns.ac.rs +3817760373				
Asistent					
Kontakt sati/konzultacije:					
E-mail adresa i broj telefona					
Ciljevi kolegija:	Ciljevi ovog kolegija su: Upoznavanje sa osnovama službeničkog prava i radnopravnim položajem državnih službenika u modernom okruženju.				
Ishodi učenja (opće i specifične kompetencije):	Nakon što odslušaju i polože ovaj kolegij, studenti će znati / moći: Polaznici će ovladati općim teorijskim znanjima o radnim odnosima i pravima, te sličnostima i razlikama statusa državnih službenika u odnosu na druge zaposlenike. Steći će i posebna znanja o svim specifičnostima državne službe i službenika. Ovladat će hijerarhijom pravnih vrela, akata i normi. Također, općom radno – pravnom metodologijom i metodama službeničkoga prava.				
Sadržaj silabusa/izvedbenog plana (ukratko):	Pojam, predmet i metode Službeničkog prava. Nastanak, razvitak i specifičnosti. Odnos sl. prava i drugih srodnih disciplina: radnog i socijalnog, upravnog, ustavnog, kaznenog. Pravna vrela – unutarnja i međunarodna. Pravni akti i njihova hijerarhija. Vrste akata. Pojam i vrste javnih službenika. Zasnivanje službeničkog odnosa: način zasnivanja i zakonski uvjeti. Individualna i kolektivna prava državnih službenika i njihove specifičnosti. Službenički status i instituti. Obrazovanje. Obveze (dužnosti) i prava službenika. Promicanje (napredovanje),ocjenjivanje i premještanje. Odgovornost i vrste odgovornosti. Lakše i teže povrede radnih dužnosti. Mjere: postupak, izricanje i vrste. Prestanak službe: oblici i razlozi. Namještenici: pojam, status, prava i odgovornosti.				
Način izvođenja nastave (označiti masnim tiskom)	Predavanja	Vježbe	Seminari	Samostalni zadaci	
	Konzultacije	Mentorski rad	Terenska nastava	Ostalo	
	Napomene:				

Studentske obveze	Pohađanje predavanja predmetnog nastavnika, izrada seminarskih radova po potrebi, izrada stručnih i znanstvenih tekstova. Polaganje usmenog ispita.			
Praćenje i ocjenjivanje studenta (označiti masnim tiskom)	Pohađanje nastave	Aktivnosti u nastavi	Seminarski rad	Praktični rad
	Usmeni ispit	Pismeni ispit	Kontinuirana provjera znanja	Esej
Obvezna literatura:	- Alessi R.: Diritto amministrativo italiano, Milano, 1958 - Abdel Hadi M. : Le public face a l administration, Paris, 1968. - Auby Jean Marie: Droit Administratif Special, Paris, 1966. - Baltić – Despotović, Osnovi radnog prava, Beograd, 1976. - Brajić, Radno pravo, Beograd 1980. - Borković Ivo, Službeničko pravo, Informator, Tagreb, 1999. - Borković Ivo, Upravno pravo, Zagreb, 1997. - Dedić S. Gradašćević- Sijerčić J. Radno pravo, Sarajevo 2005. - Prof. dr Milan Vlatković Prof. dr Radoje Brković Doc. dr Bojan Urdarević, <i>Službeničko pravo</i>, Beograd 2013, Dosije studio (odgovarajući delovi), - Zorica Vukašinović Radojčić, <i>Evropski službenički sistemi</i>, Kriminalističko-policijska akademija, Beograd, 2013 (str. 1-27, 29-43, 169-185) - Željko Potočnjak, <i>Radni odnosi državnih službenika</i>, Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb, 2013 (str. 11-28) - Sanja S. Sremčev, <i>Kodeksi profesionalnog i etičkog ponašanja kao izvor radnog prava</i>, doktorska disertacija, Pravni fakultet, Univerzitet u Beogradu, 2015 (str. 66, 117). - S. Čović, D. Juras, D. Vučkov, <i>Neka pitanja u regulaciji radnopravnog statusa državnih službenika</i>, Zbornik Pravnog fakulteta sveučilišta u Rijeci, 2015 (str. 645-653) - Sead Dedić, <i>Osnovna načela djelovanja državnih službenika u kontekstu međunarodnih standard s područja službeničkog prava</i>, Godišnjak Pravnog fakulteta u Sarajevu, 2012 (str. 121-134) - Jasminka Gradašćević-Sijerčić, <i>Zaštita prava iz radnih odnosa uposlenika u institucijama BiH</i>, Sveske za javno pravo, Centar za javno pravo, Sarajevo, br. 22, 2015 (str. 18-26) - Mehmed Hadžić, <i>Prijem državnih službenika u institucijama BiH</i>, Sveske za javno pravo, Centar za javno pravo, Sarajevo, br. 22, 2015 (str. 27-36)			
Dopunska literatura:	Dodatak: - Konvencija br.151 - O zaštiti prava na organiziranje i postupcima za utvrđivanje uvjeta zapošljavanja u javnim službama, 1978. - Evropski kodeks dobre uprave – 2001. - Etički kodeks za državne službenike u FBiH Sl. novine FBiH br. 27/14 - Recommendation No. R (2000) 10 of the Committee of Ministers to Member states on codes of conduct for public officials, Committee of Ministers at its 106th Session on 11 May 2000.			

	- Recommendation CM/Rec(2007)7 of the Committee of Ministers to member states on good administration - Jolanta Palidauskaite, Codes of Conduct for Public Servants in Eastern and Central European Countries: Comparative Perspective, OECD, godina objavljivanja nije navedena, https://www.oecd.org/mena/governance/35521438.pdf (izvodi) - Ustavi: Ustav BiH, Ustav FBiH, Ustav RS, Ustav RH i dr. - Zakoni: - Zakon o radu F BiH; - Zakon o radu u institucijama BiH; - Zakon o državnoj službi u institucijama BiH, - Pod zakonski akti: pravilnici, Instrukcije, kodeksi, naputci, odluke i drugi pod zakonski akti kojima je reguliran položaj državnih službenika u BiH.
<i>Dodatne informacije o kolegiju</i>	

Naziv kolegija	EUROPSKO RADNO I SOCIJALNO PRAVO			Kod kolegija	P3COPRU25
Studijski program Ciklus	Poslijediplomski doktorski studij iz pravnih znanosti			Godina Studija	II.
ECTS vrijednost boda:	7	Semestar	IV.	Broj sati po semestru (p+v+s)	15
Status kolegija:		Preduvjeti:		Usporedni uvjeti:	
Pristup kolegiju:				Vrijeme održavanja nastave:	
Nositelj kolegija/nastavnik:	Prof. dr. sc. Senad Jašarević				
Kontakt sati/konzultacije:					
E-mail adresa i broj telefona:	s.jasarevic@pf.uns.ac.rs +3817760373				
Asistent					
Kontakt sati/konzultacije:					
E-mail adresa i broj telefona					
Ciljevi kolegija:	Ciljevi ovog kolegija su: Cilj je osposobljavanja za znanstveni i stručni rad u domenu europskog radnog i socijalnog prava; Razvijanje sposobnosti polaznika za konstantno samostalno stručno usavršavanje i znanstveni rad.				
Ishodi učenja (opće i specifične kompetencije):	Nakon što odslušaaju i polože ovaj kolegij, studenti će znati / moći: Da samostalno obavljaju naučni i stručni rad u domenu europskog radnog i socijalnog prava, te da rade na harmonizaciji nacionalnog prava sa pravom EU.				
Sadržaj silabusa/izvedbenog plana (ukratko):	- Nadležnost EU u području radnog i socijalnog prava i ciljevi socijalne politike EU - Europsko radno pravo – izvori, odnos EU prema pravima drugih integracija i organizacija, specifičnosti - Povijest, organizacija i konkretni izvori prava EU - Područja radnog i socijalnog prava koje je uredila EU i izvori prava za pojedina područja - Sloboda kretanja radne snage u EU - Jednak tretman zaposlenih u EU - Zaštita pojedinih kategorija u EU od diskriminacije - Jednak tretman muškaraca i žena u EU - Regulativa o jednakom plaćanju u EU - Zaštita zdravlja i sigurnosti na radu u EU - Zaštita zaposlenih u slučaju tranfera poduzeća u EU - Informiranje, konzultiranje i participacija zaposlenih u pravu EU - Kolektivno pregovaranje na nivou EU - Zaštita osobnih podataka u EU				

Način izvođenja nastave (označiti masnim tiskom)	Predavanja	Vježbe	Seminari	Samostalni zadaci
	Konzultacije	Mentorski rad	Terenska nastava	Ostalo
	Napomene:			
Studentske obveze				
Praćenje i ocjenjivanje studenta (označiti masnim tiskom)	Pohađanje nastave	Aktivnosti u nastavi	Seminarski rad	Praktični rad
	Usmeni ispit	Pismeni ispit	Kontinuirana provjera znanja	Esej
Obvezna literatura:	1. P. Jovanović, <i>Radno pravo</i>, Pravni fakultet u Novom Sadu, 2013, str. 110-126. 2. P. Jovanović, <i>Radno pravo u procesima stabilizacije i pridruživanja Evropskoj Uniji</i>, Radno i socijalno pravo, Beograd, 2005, br. 1-6, str. 11-25. 3. B. Lubarda, <i>Evropsko radno pravo</i>, CID, Podgorica, 2004 (odgovarajući delovi). 4. P. Jovanović, <i>Načelo jednake plaćenosti za isti rad u međunarodnim, regionalnim i nacionalnim aktima</i>, Radno i socijalno pravo, Beograd, 2003, br. 4-7, str. 23-31 5. S. Jašarević, <i>Radno pravo Evropske Unije</i>, Vodič kroz pravo Evropske unije, urednik Blagoje S. Babić, Beograd, Institut za međunarodnu politiku i privredu, Pravni fakultet Univerzitete u Beogradu, Beograd, 2009, str. 91-98. 6. G. Obradović, M. Jevtić, <i>Značajni aspekti radnog prava Evropske unije</i>, Freidrich Ebert Stiftung, Beograd, 2008, str. 5-19. 7. S. Jašarević, <i>Zaštita jednakosti zaposlenih u pravu Evropske unije</i>, Zbornik radova Pravnog fakulteta u Novom Sadu, Novi Sad, 2010, br. 3, str. 257-273. 8. S. Jašarević, <i>Ravnopravnost polova u oblasti radnih odnosa u dokumentima EU</i>, Pravni život, Beograd, br. 11, 2011, tom 3, str. 777-787. 9. B. Lubarda, <i>Savet zaposlenih – domaće, uporedno i evropsko pravo</i>, Radno i socijalno, Udruženje za radno pravo i socijalno osiguranje Srbije, 2005, str. 35-37, 51-56. S. Jašarević, odabrani delovi iz stručnih tekstova: <i>Harmonizacija radnog prava Srbije sa pravom EU – u svetlu iskustava Mađarske i drugih zemalja u tranziciji</i>, Tematski zbornik Pravnog fakulteta u Novom Sadu – Harmonizacija srpskog i mađarskog prava sa pravom EU, 2013; <i>Usklađenost regulative Srbije o zaštiti na radu sa standardima MOR i EU</i>, Radno i socijalno pravo, Udruženje za radno pravo i socijalno osiguranje Srbije i Intermex, Beograd, 2007, br. 1, str. 276; <i>Zaštita ličnih podataka u srpskom i evropskom pravu</i>, Zbornik radova Pravnog fakulteta u Novom Sadu, Novi Sad, 2009, br. 2, str. 293; <i>Participacija prema pravnim standardima MOR, EU i Srbije</i>, Radno i socijalno pravo,			

	Udruženje za radno pravo i socijalno osiguranje Srbije, Beograd, 2009, br. 1, str. 165.
<i>Dopunska literatura:</i>	Aktualne monografije i stručni tekstovi iz područja radnog i socijalnog prava EU Izvori: dokumenti EU
<i>Dodatne informacije o kolegiju</i>	